

Magistrale receptuur / apotheekbereidingen

Regelmatig ontvangt Coöperatie VGZ vragen over de vergoeding van apotheekbereidingen. Deze memo is ter verduidelijking van de overeenkomst Farmaceutische Zorg en geeft antwoord op veel gestelde vragen.

Wat is VGZ in de Zorgovereenkomst Farmaceutische Zorg met mij overeengekomen?

De Zorgaanbieder levert farmaceutische zorg aan de verzekerden van de Zorgverzekeraar voor zover zij op deze zorg zijn aangewezen en zich tot de Zorgaanbieder hebben gewend. De farmaceutische zorg omvat de farmaceutische zorg voor zover die behoort tot de aanspraak van verzekerden op grond van de verzekeringsvoorwaarden van de zorgverzekeringen van de Zorgverzekeraar (Artikel 1 lid 1 Zorgovereenkomst Farmaceutische Zorg).

Aanspraak magistrale receptuur

Een apotheekbereiding is een bijzondere vorm van een niet-geregistreerd geneesmiddel. De aanspraak ligt vast in wet- en regelgeving die is opgenomen in de verzekeringsvoorwaarden.

Wanneer komt een apotheekbereiding voor vergoeding in aanmerking?

VGZ vergoedt op recept bereide geneesmiddelen alleen als er geen gelijkwaardig of nagenoeg gelijkwaardig geregistreerd geneesmiddel is uitgesloten van een vergoeding en de behandeling ermee is aan te merken als rationele farmacotherapie.

Rationele farmacotherapie is de behandeling, preventie of diagnostiek van een aandoening met een geneesmiddel in een voor de patiënt geschikte vorm, waarvan de werkzaamheid en effectiviteit blijkt uit wetenschappelijke literatuur en dat tevens het meest economisch is voor de zorgverzekering (bron: farmacotherapeutisch kompas).

Welke apotheekbereidingen komen niet voor vergoeding in aanmerking?

1. Apotheekbereidingen die gelijkwaardig of nagenoeg gelijkwaardig zijn aan een geregistreerd geneesmiddel dat niet is opgenomen in het geneesmiddelvergoedingssysteem (GVS).
2. Apotheekbereidingen waarmee behandeling niet is aan te merken als rationele farmacotherapie. Als niet-rationeel worden in ieder geval beschouwd bereidingen:
  - a. die overeenkomen met warenwetproducten (onder andere cosmetica, shampoos, bad-oliën);
  - b. waarvan één van de te verwerken grondstoffen op de lijst van niet-rationele apotheekbereidingen van het Zorginstituut staat;
  - c. waarvan uit de beschikbare wetenschappelijke literatuur geen rationaliteit blijkt (zie <https://www.farmacotherapeutischkompas.nl> Wet- en regelgeving en voorschrijven bijzondere geneesmiddelen - vergoeding bij niet-geregistreerde indicaties, en van niet-geregistreerde geneesmiddelen en apotheekbereidingen);
  - d. die vervaardigd zijn uit lichaamsmateriaal, tenzij de toepassing hiervan voldoende wetenschappelijk is onderbouwd.
3. Apotheekbereidingen zonder geneesmiddel maar enkel een indifferente basis. Uitzondering hierop zijn de crèmes/zalven met enkel een indifferente basis die als doorgeleverde bereiding met een 'F' in de G-standaard van de Z-index staan.

Wie beoordeelt of een apotheekbereiding aan de aanspraak voorwaarden voldoet?

Apotheekbereidingen zijn te splitsen in twee groepen: de bereidingen die in de G-standaard van de Z-Index staan en de ad hoc bereidingen die niet in de G-standaard van de Z-Index staan.

1. Bereidingen (DB, MR) die in de G-standaard van de Z-Index staan:

Sinds 1 januari 2016 duiden Zorgverzekeraars, na overleg met verschillende zorgverleners, koepels en patiëntenorganisaties, onder toezicht van het Zorginstituut of en onder welke voorwaarden een apotheekbereiding die in de G-Standaard van Z-Index staat wordt vergoed vanuit de basisverzekering. Bij het duiden zijn de wettelijke kaders toegepast. De vergoedingsstatus wordt in de G-standaard verwerkt.

- a. De DB staat op F zonder voorwaarden: valt onder de aanspraak.
- b. De DB staat op F met voorwaarden: valt onder de aanspraak als aan voorwaarde wordt voldaan. Wordt niet aan de voorwaarde voldaan, maar komt u tot de beoordeling dat er voor een individuele verzekerde aanspraak is, dan kan hiervoor bij cVGZ met onderbouwing toestemming worden aangevraagd.
- c. De DB staat op N: In de volgende situaties geeft cVGZ goedkeuring bij een machtigingsaanvraag.

Doorgeleverde apotheekbereiding	Goedkeuring machtiging bij indicatie
Melatonine tabletten (niet zijnde retardvorm)	Blindheid of slechtziendheid met een gestoord dag-nacht-ritme
Oxybutynine blaasspoeling	Neurogeen blaaslijden en/of idiopathische overactieve blaas waarvoor intermitterende katheterisatie noodzakelijk is en bewezen niet uitgekomen kan worden met orale therapie
Prasteron tablet 25mg (DHEA)	M. Addison en bijnierschorsinsufficiëntie of panhypopituitarisme
Probenecide capsules 125mg en 250mg	Jicht waarbij niet uitgekomen kan worden met de reguliere medicatie

Komt u naast dit lijstje tot de beoordeling dat er voor een individuele verzekerde aanspraak is voor een DB die op N staat, dan kan hiervoor bij VGZ met onderbouwing toestemming worden aangevraagd.

2. Ad hoc bereidingen die niet in de G-standaard van de Z-Index staan:

VGZ beoordeelt ad hoc apotheekbereidingen niet vooraf. Wij gaan ervan uit dat u als professional in staat bent te beoordelen of een bereiding onder de aanspraak valt. De hierboven beschreven wettelijke kaders bieden u handvatten.

Hoe declareer ik magistrale bereidingen?

Indien de apotheekbereiding voldoet aan de vergoedingsvoorwaarden zijn onderstaande situaties te onderscheiden:

1. De bereiding is opgenomen in de Z-Index;
  - a. Het betreft een doorgeleverde bereiding (DB) die in de G-Standaard van Z-Index staat. U declareert het ZI-nummer vermeerderd met het van toepassing zijnde tarief voor de terhandstelling. U mag het magistrale bereidingstarief of bijzonder magistrale bereidingstarief niet in rekening brengen. De prijs die u in rekening brengt, bedraagt in

geen geval meer dan de prijs van het laagst geprijsde geneesmiddel in het betreffende PRK-cluster.

Let op: staat de DB op N, maar is er wel sprake van rationele farmacotherapie, dan is vooraf toestemming van VGZ noodzakelijk. Na toestemming kunt u rechtstreeks declareren bij VGZ.

- b. Het betreft magistrale receptuur (MR) die in de G-Standaard van Z-Index staat als FNA- of LNA-bereiding die u zelf bereid. U declareert het ZI-nummer vermeerderd met het tarief voor (bijzondere) magistrale bereiding en vermeerderd met het van toepassing zijnde tarief voor de terhandstelling.
2. De bereiding is **niet** opgenomen in de Z-index;
- a. Het betreft een doorgeleverde bereiding die niet in de G-Standaard van Z-Index staat (ad-hoc), bijvoorbeeld de ad-hoc bereidingen die u bestelt bij een grootbereider. U declareert het product als magistrale bereiding waarbij u de samenstelling specificeert in het detailrecord. Ter verduidelijking: u declareert de Z-indexnummers van de gebruikte grondstoffen en/of halffabricaten vermeerderd met het tarief voor (bijzondere) magistrale bereiding en vermeerderd met het van toepassing zijnde tarief voor de terhandstelling.
  - b. Het betreft een bereiding die bij u in de apotheek heeft plaatsgevonden. U declareert het product als magistrale bereiding waarbij u de samenstelling specificeert in het detailrecord. Ter verduidelijking: u declareert de Z-indexnummers van de gebruikte grondstoffen en/of halffabricaten vermeerderd met het tarief voor (bijzondere) magistrale bereiding en vermeerderd met het van toepassing zijnde tarief voor de terhandstelling.

Let op: voor alle bovenstaande beschreven situaties geldt dat de vergoeding maximaal de som van de kosten voor grondstoffen en/of halffabricaten vermeerderd met het tarief voor (bijzondere) magistrale bereiding betreft tenzij de Inkoopprijs van de doorgeleverde bereiding (DB) lager is.

Hoe handel ik bij een grondstof en/of halffabricaat met een Z-indexnummer op N?

Wij gaan er van uit dat u voor apotheekbereidingen gebruik maakt van grondstoffen en halffabricaten die landelijk geduid zijn met een F. De grondstoffen die landelijk geduid zijn met een "N" komen volgens wet- en regelgeving over het algemeen niet voor vergoeding in aanmerking. Het kan voorkomen dat u oordeelt dat een apotheekbereiding met een grondstof die op "N" staat wel onder de aanspraak zou moeten vallen. Declaratie kan dan enkel plaatsvinden indien VGZ een machtiging heeft afgegeven. Bij de declaratie gebruikt u het Z-indexnummer van de grondstof.

Hoe handel ik bij een grondstof en/of halffabricaat zonder Z-indexnummer?

Wij gaan er van uit dat u in apotheekbereidingen grondstoffen verwerkt en declareert die een Z-indexnummer hebben. Het kan soms voorkomen dat u in een apotheekbereiding een grondstof zonder Z-indexnummer wilt verwerken. Is er geen alternatief en komt u tot het oordeel dat de apotheekbereiding onder de aanspraak zou moeten vallen, dan heeft verzekerde vooraf toestemming nodig van cVGZ. Declaratie kan enkel plaatsvinden indien cVGZ een machtiging heeft afgegeven. Bij de declaratie gebruikt u de lokale code 97095007 (grondstof zonder ZI-nr) voor de betreffende grondstof en vult het commentaarrecord met de naam van de grondstof.

Als ik een bereidingstarief in rekening mag brengen, welke is dat dan?

U brengt bij apotheekbereidingen het reguliere bereidingstarief in rekening. Voor de bereiding van het geneesmiddel aseptische handelingen nodig zijn of gewerkt moet worden met risicovolle stoffen, die zodanige randvoorwaarden (inrichting zoals veiligheidswerkbank, apparatuur, deskundigheid, ervaring) vereisen dat het uit oogpunt van kwaliteit of doelmatigheid wenselijk is het geneesmiddel alleen in gespecialiseerde apotheken te bereiden, rekent u het bijzonder magistrale bereidingstarief.

Let op: als er sprake is van een bijzondere magistrale bereiding die u meerdere malen per week voor een individuele verzekerde aflevert, dan mag het tarief voor bijzondere magistrale bereiding maximaal drie keer per week gedeclareerd worden.

Hoe vindt financiële afhandeling van apotheekbereidingen plaats?

Er zijn twee situaties te onderscheiden:

1. U heeft beoordeeld dat er aanspraak is: u declareert bij VGZ.
2. U heeft beoordeeld dat er geen aanspraak is: u levert de bereiding niet af of u levert in overleg met de verzekerde de bereiding wel af en brengt de kosten in rekening bij de verzekerde.

VGZ kiest ervoor de declaratie-afhandeling van magistrale receptuur spoedig te laten verlopen. Dat houdt in dat de betaling plaatsvindt en er achteraf alsnog een controle plaatsvindt om te toetsen of er werkelijk sprake is geweest van aanspraak. Bij de achterafcontrole dient de apotheker op basis van het patiëntendossier uit het Apotheek Informatie Systeem (AIS) te onderbouwen dat er sprake is van rationele farmacotherapie (bijv. door de indicatie of falen van eerdere therapieën). Als er geen aanspraak was, dan zal VGZ de kosten terugvorderen. U kunt deze kosten slechts dan bij de verzekerde in rekening brengen indien u de patiënt voorafgaande aan de terhandstelling over deze mogelijkheid hebt geïnformeerd. Op doorgeleverde bereidingen die in de G-standaard zijn opgenomen en op een "F" zonder aanvullende voorwaarden staan, vindt geen achteraf controle plaats.

Mocht u over bovenstaande tekst nog vragen hebben, kijkt u dan voor contactinformatie op:

<https://www.cooperatievgz.nl/contact-informatie>